

Laboratorijske pretrage su razvrstane u skupine s obzirom na vrstu uzorka, odnosno prema abecednom redu. Katalog obuhvaća naziv laboratorijske pretrage, uzorak u kojem se predmetni analit određuje te posebne napomene. Uz naziv laboratorijske pretrage posebno je naveden način zaprimanja i izdavanja nalaza (hitno zaprimljeni pacijenti/uzorci – predviđeno vrijeme izdavanja do sat vremena, odnosno redovno zaprimljeni pacijenti/uzorci – predviđeno izdavanje nalaza drugi radni dan ili se navodi predviđeno drugo vrijeme do izdavanja laboratorijskog nalaza za određene pretrage).

Tumač kratica

S - serum; krv se uzima u epruvete s podtlakom sa/bez aditiva, odnosno sa/bez separatorske smole – crveni-žuti ili crveno-crni čep;

P - plazma; krv se uzima u epruvete s podtlakom s antikoagulansima predviđenim za svaku pretragu (heparin ili EDTA) - zeleni ili ljubičasti čep;

K - krv, puna krv se uzima u epruvete s podtlakom s ljubičastim čepom s antikoagulansom Na₂-EDTA;

kK - kapilarna krv - prikuplja se u heparinizirane staklene kapilare (Li-heparinat kao antikoagulans);

aK - arterijska krv – uzima se u heparinizirane brizgalice (šprice/štrcaljke, Li-heparinat kao antikoagulans);

vK- venska krv – uzima se u heparinizirane brizgalice (šprice/štrcaljke, Li-heparinat kao antikoagulans);

PS - punktirani sadržaj – potrebno naznačiti vrstu ekstravaskularne tjelesne tekućine – uzima se u epruvetu s bijelim čepom bez aditiva, hemoragični uzorci te uzorci skloni zgrušavanju dodatno se dostavljaju u ljubičastoj epruveti ako se iz uzoraka traži kvantifikacija staničnih elemenata (leukocita i eritrocita);

U - mokraća (urin), porcija; pravovaljano prikupljeni uzorak je prva jutarnja mokraća (drugi mlaz), ako nije drugačije navedeno;

dU – cijelodnevna mokraća, 24-satna mokraća bez konzervansa, ako nije drukčije navedeno, pravilno sakupljena prema priloženim uputama (nepravilno sakupljena 24-satna mokraća značajno utječe na pouzdanost laboratorijskog nalaza), u laboratorij se dostavlja sveukupna količina sakupljene mokraće s naznačenim ukupnim volumenom ako je to primjenjivo. Preporuka je pribaviti za tu svrhu jednokratni plastični spremnik u ljekarni;

L - cerebrospinalna tekućina (likvor) – uzorak se dostavlja u epruveti s bijelim čepom. Uputno je dostaviti uzorak u tri epruvete – prikupljanje tri frakcije likvorske tekućine. U slučaju hemoragije i sklonosti zgrušavanju molimo dostaviti i uzorak uzet na EDTA (ljubičasta epruveta za određivanje broja leukocita i eritrocita);

PV - plodova voda – uzorak dostaviti u epruveti s bijelim čepom;

F - stolica (faeces) – uzorak dostaviti u veličini zrna graška, količina koja se može zgrabiti žličicom koja je spojena na poklopcu spremnika za stolicu. Predviđene spremnike za prikupljanje uzorka stolice pribaviti u ljekarni. Uzorke stolice čuvati u hladnjaku do dana dopremanja u laboratorij.

H – laboratorijske pretrage koje se mogu učiniti tijekom 24 sata u hitnoći (predviđeno izdavanje nalaza do 1 sat ili prema dogovoru);

PP-10 – laboratorijske pretrage koje se izvode planski prema dostupnim laboratorijskim resursima. Nalazi se izrađuju najdulje do navedenog vremenskog roka (u ovom primjeru 10 dana);

RR- pretrage koje se rade svakodnevno u redovnom radu – nalaz se izdaje drugi radni dan.

M - muškarci

Ž – žene

Referentni intervali određeni su prema dobi i spolu s obzirom na preporučenu laboratorijsku metodu, odnosno analitički sustav. Referentni intervali su preuzeti iz dokumenta o "Harmonizaciji laboratorijskih nalaza u području opće, specijalne i visokodiferentne medicinske biokemije", HKMB, izvorno 2007.god. što se redovno ažurira prema objavljenim revizijama istog dokumenta. U slučaju da su evaluacijom preporučenog referentnog intervala opažena značajna odstupanja, odnosno za one pretrage koje nisu obuhvaćene harmonizacijom preuzeti su deklarirani referentni intervali proizvođača reagensa za predmetni analitički sustav u primjeni.

ANALIT (SKR. BIS)	UZORAK	VRSTA SPREMNIKA/ EPRUVETE (BOJA ČEPA)	VRIJEME IZRADE	NAPOMENE
Ascites (uključuje određivanje pH, LDH, glukoze, uk.proteina, leukocite)		bijela	RR	Ako je uzorak hemoragičan ili sklon zgrušavanju, a traži se kvantifikacija staničnih elemenata dodatno dostaviti uzorak u ljubičastoj epruveti.
Acido-bazični status (uključuje određivanje sljedećih parametara parametara: pH, pO ₂ , pCO ₂ , HCO ⁻ , tCO ₂ , BE, sO ₂ I drugih izračunskih parametara	kK, aK, vk	heparinizirana kapilara ili šprica	H	Uzorak ODMAH donijeti u laboratorij. Ako je potrebno slanije, uzorak dostaviti na hladnom. Ako je hladno tijelo smrznuto obavezno pod uzorak podmetnuti višestruko namotanu gazu ili upijajući papir.
Alanin-aminotransferaza	S	crvena	H RR	Ne prihvaćaju se hemolitični uzorci
Alkalna fosfataza	S	crvena	RR	Ne prihvaćaju se hemolitični uzorci. Kontaminacija uzorka antikoagulansima koji tvore komplekse sa zemnoalkalijskim metalima značajno utječe na rezultate !
Albumin	S	crvena	H RR	
Amilaza (serum, urin, punktati)	S, U PS	crvena, urinska epruveta, bijela	H RR	Ne prihvaćaju se hemolitični i ikterični uzorci. Kontaminacija uzorka antikoagulansima koji tvore komplekse sa zemnoalkalijskim metalima značajno utječe na rezultate !
Amonijak	P	ljubičasta, zelena	H	Uzorak u čaši s ledom ODMAH donijeti u laboratorij. Ne prihvaćaju se hemolitični i ikterični uzorci. Duži izravni kontakt epruvete s ledom može izazvati in vitro hemolizu stoga uzorak žurno dostaviti u laboratorij.
Aspartat-aminotransferaza	S	crvena	H RR	Ne prihvaćaju se hemolitični uzorci.
Angiotenzin konvertirajući enzim	S	crvena	RR	
Bakar (serum)	S,	crvena,	PP-8	
Bilirubin- konjugirani	S	crvena	RR	Ne prihvaćaju se hemolitični uzorci. Zaštititi uzorke od direktnog svjetla.
Bilirubin – ukupni	S	crvena	H RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci. Zaštititi uzorke od direktnog svjetla
β2 mikroglobulin	S	crvena	RR	
C reaktivni protein	S	crvena	H RR	

ANALIT (SKR. BIS)	UZORAK	VRSTA SPREMNIKA/ EPRUVETE (BOJA ČEPA)	VRIJEME IZRADE	NAPOMENE
C ₃ komponenta komplementa	S	crvena	RR	Ne prihvaćaju se jako lipemični uzorci.
C ₄ komponenta komplementa	S	crvena	RR	Ne prihvaćaju se jako lipemični uzorci.
C ₁ inhibitor	S	crvena	PP-3	Ne prihvaćaju se jako lipemični uzorci.
Ceruloplazmin	S	crvena	RR	
Elektroforeza proteina (proteinogram)	S,	crvena	RR	Ne prihvaćaju se hemolitični uzorci i krvna plazma
Fosfor-anorganski (serum i urin)	S, U,dU	crvena urinska epruveta	RR	Naznačiti količinu 24 satne mokraće Ne prihvaćaju se hemolitični uzorci.
Glukoza	P, S, L, PS	siva, crvena, bijela	H RR	
γ-glutamil transferaza	S	crvena	H RR	
Haptoglobin	S	crvena	RR	Ne prihvaćaju se hemolitični uzorci
HDL-kolesterol	S	crvena	RR	Uzorak krvi uzeti nakon 12 sati posta.
Hemoglobin A _{1c}	K	ljubičasta	RR	
Imunoglobulin A	S	crvena	RR	Ne prihvaćaju se lipemični uzorci
Imunoglobulin G	S	crvena	RR	Ne prihvaćaju se lipemični uzorci
Imunoglobulin M	S	crvena	RR	Ne prihvaćaju se lipemični uzorci
Imunoelektroforeza	S	crvena	PP-8	
Kalcij- ionizirani	aK, S	heparinizirana šprica crvena	H	Uzorak ODMAH donijeti u laboratorij.
Kalcij- ukupni (serum i urin)	S, U,dU	crvena urinska epruveta	H RR	Naznačiti količinu 24 satne mokraće. Kontaminacija uzorka antikoagulansima koji tvore komplekse sa zemnoalkalijskim metalima značajno utječe na rezultate
Kloridi (serum, urin, likvor)	S, U,dU L	crvena, urinska epruveta bijela	H RR H	Naznačiti količinu 24 satne mokraće. Ne prihvaćaju se hemolitični i lipemični uzorci.
Kalij (serum i urin)	S, U,dU	crvena urinska epruveta	H RR	Naznačiti količinu 24 satne mokraće. Ne prihvaćaju se hemolizirani i lipemični uzorci.
Karboksihemoglobin	aK,vK	heparinizirana šprica ljubičasta	H	Uzorak ODMAH donijeti u laboratorij.

ANALIT (SKR. BIS)	UZORAK	VRSTA SPREMNIKA/ EPRUVETE (BOJA ČEPA)	VRIJEME IZRADE	NAPOMENE
Kolesterol, ukupni (serum, punktati)	S, PS	crvena, bijela	RR	Uzorak krvi uzeti nakon 12 sati posta.
Kolinesteraza	S	crvena	H	
Kreatinin (serum i urin)	S, dU	crvena, urinska epruveta	H RR	Naznačiti količinu 24 satne mokraće
Kreatin-kinaza	S	crvena	H RR	Ne prihvaćaju se hemolitični uzorci. Kontaminacija uzorka antikoagulansima koji tvore komplekse sa zemnoalkalijskim metalima značajno utječe na rezultate
Krioglobulini	S	crvena	PP-7	OBAVEZAN dogovor s laboratorijem, epruvete i igle moraju biti zagrijane na 37°C i krv ODMAH donijeti u laboratorij.
κ laki lanci imunoglobulina	S, dU	crvena, urinska epruveta	PP-8	
λ laki lanci imunoglobulina	S, dU	crvena, urinska epruveta	PP-8	
Laktat	P, L	siva bijela	H	Uzorak na hladnom ODMAH donijeti u laboratorij.
Laktat-dehidrogenaza (serum, punktati)	S, PS	crvena bijela	H RR	Ne prihvaćaju se hemolitični uzorci. Pri upotrebi plazme paziti na kontaminaciju trombocitima. Izgledna predanalitička interferencija uslijed kontaminacije staničnim elementima – kratko recentrifugiranje na 10000 okr/min učinkovito otklanja ovu vrstu interferencije.
LDL-kolesterol	S	crvena	RR	Uzorak krvi uzeti nakon 12 sati posta.
Lipaza	S	crvena	RR	Ne prihvaćaju se lipemični i ikterični uzorci.
Magnezij (serum i urin)	S, U,dU	crvena urinska epruveta	H RR	Naznačiti količinu 24 satne mokraće Ne prihvaćaju se ikterični, hemolizirani i lipemični uzorci. Kontaminacija uzorka antikoagulansima koji tvore komplekse sa zemnoalkalijskim metalima značajno utječe na rezultate
Methemoglobin	K	ljubičasta	H	
Minimalna albuminurija	U,dU	urinska epruveta	RR	Naznačiti količinu 24 satne mokraće
Mokraćna kiselina (serum i urin)	S, U,dU	crvena urinska epruveta	RR	Naznačiti količinu 24 satne mokraće Ne prihvaćaju se ikterični uzorci.

ANALIT (SKR. BIS)	UZORAK	VRSTA SPREMNIKA/ EPRUVETE (BOJA ČEPA)	VRIJEME IZRADE	NAPOMENE
Natrij (serum i urin)	S, U,dU	crvena urinska epruveta	H RR	Naznačiti količinu 24 satne mokraće Ne prihvaćaju se hemolitični i lipemični uzorci.
Okultno krvarenje	F	posudica za feces	RR	Potrebno skupiti uzorke tri stolice, bez dijetalnih restrikcija.
Trigliceridi (serum, punktati)	S, PS	crvena, bijela	RR	Uzorak krvi uzeti nakon 12 sati posta.
Nezasićeni kapacitet vezivanja željeza, UIBC	S	crvena	RR	Kontaminacija uzorka antikoagulansima koji tvore komplekse sa zemnoalkalijskim metalima značajno utječe na rezultate
Prokalcitonin	S	crvena	H	Samo za bolničke pacijente
Reumatoidni faktor	S	crvena	RR	
Transferin	S	crvena	RR	
Ukupni proteini	S, dU, U PS	crvena urinska epruveta, bijela	RR	Naznačiti količinu 24 satne mokraće
hsTroponin I	S	crven	H	
Urea (serum i urin)	S, U,dU	crvena urinska epruveta	H RR	Naznačiti količinu 24 satne mokraće
Željezo	S	crvena	RR	Provesti propisanu pripremu bolesnika. Ne prihvaćaju se ikterični, hemolitični i lipemični uzorci. Kontaminacija uzorka antikoagulansima koji tvore komplekse sa zemnoalkalijskim metalima značajno utječe na rezultate.
Žučne kiseline	S	crvena	RR	Pacijent mora biti natašte!
Valproat	S	crvena	RR	Lijek popiti tek nakon uzimanja uzorka.
Benzodiazepini	U	urinska epruveta	H	
Kanabinoidi	U	urinska epruveta	H	
Litij	S	crvena	PP-8	Lijek popiti tek nakon uzimanja uzorka
Opijati	U	urinska epruveta	H	
Metadon	U	urinska epruveta	H	
Kokain	U	urinska epruveta	H	
Amfetamini	U	urinska epruveta	H	

ANALIT (SKR. BIS)	UZORAK	VRSTA SPREMNIKA/ EPRUVETE (BOJA ČEPA)	VRIJEME IZRADE	NAPOMENE
Ecstasy	U	urinska epruveta	H	
Klirens kreatinina	S i dU	crvena, urinska epruveta	RR	Na uputnici navesti tjelesnu težinu i visinu bolesnika, skupiti 24-satnu mokraću i isti dan uzeti uzorak krvi.
Klirens uree	S i dU	crvena, urinska epruveta	RR	Na uputnici navesti tjelesnu težinu i visinu bolesnika, skupiti 24-satnu mokraću i isti dan uzeti uzorak krvi.
Oralno opterećenje glukozom (OGTT)	S,P	siva	RR	Test se izvodi u laboratoriju do 8 sati ujutro natašte. Ukoliko bolesnik nije pokretan test se izvodi uz prethodni dogovor s laboratorijem.
Kompletna analiza mokraće, - (uključuje određivanje trakicom i sediment mokraće)	U		H RR	Za RR pretragu potreban je uzorak prve jutarnje mokraće
Bence-Jones proteini	dU	urinska epruveta	RR	
Brojanje L i E u komorici	U	urinska epruveta	RR	
Ukupni protein	L	bijela	H	
Eritrociti, broj	L	bijela	H	
Glukoza	L	bijela	H	
Izgled, boja	L	bijela	H	
Kloridi	L	bijela	H	
Laktat	L	bijela	H	
Leukociti, broj	L	bijela	H	
Morfološko diferenciranje stanica u sedimentu likvora	L	bijela	H	Prema potrebi izdaje se broj polimorfonukleara I mononuklera prema nalazu s hematološkog analizatora. Diferenciranje stanica likvora je uža specijalnost citološkog laboratorija.
Krvna slika	K	ljubičasta	H RR	KKS uključuje određivanje L, E, eritrocitnih konst. i TR.
Diferencijalna krvna slika (DKS)	K	ljubičasta	RR	
Morfologija E, izgled	K	ljubičasta	RR	
Osmotska rezistencija E	K	crna	RR	
Retikulociti	K	ljubičasta	RR	

ANALIT (SKR. BIS)	UZORAK	VRSTA SPREMNIKA/ EPRUVETE (BOJA ČEPA)	VRIJEME IZRADE	NAPOMENE
Udio hipo/hiper-kromnih eritrocita	K	ljubičasta	RR	
Indeks zrelosti retikulocita	S	ljubičasta	RR	
Sedimentacija E	K	crna	RR	
Alfa fetoprotein,	S	crvena	RR	
Adrenokortikotropni hormon,	P	ljubičasta	RR	Nakon uzimanja uzorak odmah donijeti u laboratorij i odvojiti plazmu
AntiMullerov hormon,	S	crvena	PP-5	
Tireoglobulinska antitijela,	S	crvena	RR	
Antitijela na tiroidnu peroksidazu,	S	crvena	RR	
Ugljikohidratni antigen 125 CA-125	S	crvena	RR	
Ugljikohidratni antigen 15-3 CA 15-3	S	crvena	RR	
Ugljikohidratni antigen 19-9 CA 19-9	S	crvena	RR	
Karcinoembrionalni antigen CEA	S	crvena	RR	
C-peptid	S	crvena	PP-5	
CYFRA 21-1	S	crvena	RR	
Estradiol	S	crvena	RR	
DHEA-S	S	crvena	RR	
Feritin	S	crvena	RR	
Folikul-stimulirajući hormon,	S	crvena	RR	
Folna kiselina	S	crvena	RR	
Gastrin	S	crvena	PP-10	Pacijent mora postiti minimalno 12 sati
Slobodni tiroksin, fT4	S	crvena	RR	
Ukupni humani korionski gonadotropin, hCG	S	crvena	RR	
Indeks slobodnih androgena, FAI	S	crvena	RR	

ANALIT (SKR. BIS)	UZORAK	VRSTA SPREMNIKA/ EPRUVETE (BOJA ČEPA)	VRIJEME IZRADE	NAPOMENE
Inzulin	S	crvena	PP-5	
Luteinizirajući hormon	S	crvena	RR	
Kortizol	S	crvena	RR	
Kortizol, slobodni	DU	urinska epruveta	RR	
Neuron specifična enolaza,	S	crvena	RR	Nakon uzimanja uzorak odmah donijeti u laboratorij i odvojiti serum.
Prolaktin	S	crvena	RR	Krv uzimati nakon preporučene pripreme pacijenta
Makroprolaktin	S	crvena	RR	
Progesteron	S	crvena	RR	
Prostata specifični antigen ukupni	S	crvena	RR	Krv uzeti 8 dana nakon rektalnog pregleda, kateterizacije, vožnje bicikla
Prostata specifični antigen slobodni,				
Parathormon,	S	crvena	RR	Uzorak odmah dostaviti u laboratorij. Ne prihvaćaju se hemolitični uzorci
NT-proBNP	S	crvena	RR	
Globulin koji veže spolne hormone,	S	crvena	RR	
S-100	S	crvena	PP-5	
Ukupni trijodtironin	S	crvena	RR	
Tiroidni stimulirajući hormon,	S	crvena	RR	
Tireoglobulin,	S	crvena	PP-5	
Testosteron	S	crvena	RR	
Vitamin B12	S	crvena	RR	
25-OH Vitamin D, ukupni	S	crvena	RR	Uzorak zaštititi od djelovanja svjetla
Rani kombinirani probirni test, 11-13.tjedan, PAPP-A, fβHCG	S	crvena	PP-7	Na vađenje krvi obavezno doći unutar 48 sati od ginekološkog UZV sa pravilno ispunjenim upitnikom od strane ginekologa i potpisanim informiranim pristankom.
Eozinofilni kationski protein	S	crvena	PP-10	

ANALIT (SKR. BIS)	UZORAK	VRSTA SPREMNIKA/ EPRUVETE (BOJA ČEPA)	VRIJEME IZRADE	NAPOMENE
Imunoglobulin E, IgE	S	crvena	PP-5	
Specifični IgE: <u>Grinje</u> d1-dermatophagoides pteronysimus <u>Pelud trava</u> g3-dactylis glomerata g6-phleum pratense g12-secale cereale <u>Pelud korova</u> w1-ambrosia elatior w6-artemisia vulgaris w21-parietaria judaica <u>Pelud stabala</u> t3-betula verrucosa t4-corylus avelana t6-juniperus sabinoides t7-quercus alba t9-olea europea t15-fraxinus americana t23-cupressus sempervirens <u>Nutritivni alergeni</u> f1-bjelanjak jajeta f2-mlijeko f3-riba f4-pšenično brašno f6-ječam f8-kukuruz f13-kikiriki f14-soja f17-lješnjak f25-rajčica f26-svinjetina f27-govedina f33-naranča f44-jagoda f49-jabuka f83-piletina f84-kivi f93-kakao f208-limun f256-orah <u>Dlaka i epitel životinja</u> e1-epitel mačke e5-dlaka psa <u>Plijesni</u> m2-cladosporium herbarum m3-aspergillus fumigatus m6-alternaria alternata	S	crvena	PP-5	

ANALIT (SKR. BIS)	UZORAK	VRSTA SPREMNIKA/ EPRUVETE (BOJA ČEPA)	VRIJEME IZRADE	NAPOMENE
Antinuklearna antitijela, ANA	S	crvena	PP-30	
ENA7 (RNP, SS-A/Ro60, Ro52, SS-B, Scl-70, Jo-1, Sm) probirni test	S	crvena	PP-5	
ANA profil imunoblot- histoni, nukleosomi, PM-Scl, CENP-B, PCNA, RPP)	S	crvena	PP-30	
Antitijela na dvostruku uzvojnici DNA (dsDNA)	S	crvena	PP-30	
Antitijela na SSA/Ro60	S	crvena	PP-5	
Antitijela na Ro52/TRIM21	S	crvena	PP-5	
Antitijela na SSB/La	S	crvena	PP-5	
Antitijela na Sm	S	crvena	PP-5	
Antitijela na RNP	S	crvena	PP-5	
Antitijela na Scl70/topoizomeraza 1	S	crvena	PP-5	
Antitijela na Jo-1	S	crvena	PP-5	
Antitijela na DFS-70	S	crvena	PP-30	
Antitijela na tkivnu transglutaminazu IgA/tTG-IgA	S	crvena	PP-5	
Antitijela na deamidirane glijadinske peptide IgG/DGP-IgG)	S	crvena	PP-5	
Antitijela na citoplazmu neutrofilnih granulocita/ANCA	S	crvena	PP-30	
Antitijela na mijeloperoksidazu/MPO	S	crvena	PP-5	
Antitijela na proteinazu 3/PR-3	S	crvena	PP-5	

ANALIT (SKR. BIS)	UZORAK	VRSTA SPREMNIKA/ EPRUVETE (BOJA ČEPA)	VRIJEME IZRADE	NAPOMENE
Antikardiolipinska antitijela IgG	S	crvena	PP-5	
Antikardiolipinska antitijela IgM	S	crvena	PP-5	
Antitijela na beta-2-glikoprotein I IgG	S	crvena	PP-5	
Antitijela na beta-2-glikoprotein I IgM	S	crvena	PP-5	
Antimitohondrijalna antitijela/AMA	S	crvena	PP-30	
Antimitohondrijalna antitijela (AMA) M2	S	crvena	PP-30	
Antitijela na glatku muskulaturu/AGLM	S	crvena	PP-30	
Antitijela na mikrosome jetre i bubrega/LKM	S	crvena	PP-30	
Antitijela na LKM-1	S	crvena	PP-30	
Antitijela na antigen jetrenog citosola/LC-1	S	crvena	PP-30	
Antitijela na topljivi antigen jetre i mikrosome jetre i gušterače/SLA/LP	S	crvena	PP-30	
Antitijela na parijetalne stanice želuca /APC	S	crvena	PP-30	
Antitijela na cikličke citrulinirane peptide/Anti CCP	S	crvena	PP-5	
Endomizijska antitijela, EMA	S	crvena	PP-30	
Kalprotektin	F	posudica za uzorak stolice	PP-10	